

INPASSINGSPLAN LANDBOUWWEWEG 9



INHOUD

Aanleiding	5
Omgeving	7
Maatregelen	9
Variant	11
Beplantingassortimenten	13

COLOFON

OPDRACHTGEVER	Familie De Wolf-Cazanit
DATUM	30-08-2018
AUTEUR	Jan Hein Ruijgrok Veldenwoude 58 5221 PC 's-Hertogenbosch 06-41059584 info@janheintruijgrok.nl



AANLEIDING

Het perceel Landbouweg 9 te Ritthem op Walcheren heeft ooit dienstgedaan als 'opjaagstation' ten behoeve van transport en distributie van drinkwater. Op het perceel staat een voormalig pompgebouw met daarachter een gesloten bassin, afgedekt door een hoog grondlichaam. De initiatiefnemer, de familie De Wolf-Cazant, eigenaar van het naastgelegen agrarisch bedrijf, heeft het opjaagstation

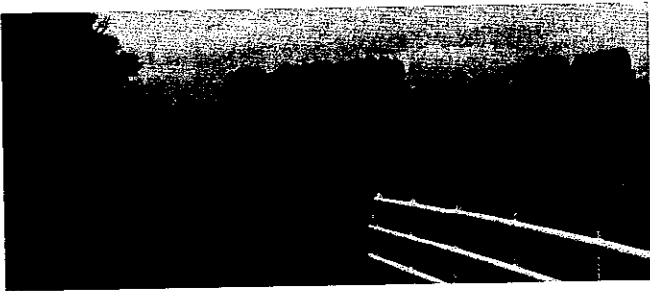
verworven met als doel om in het pompgebouw om te bouwen tot drie recreatiewoningen. Het bassin blijft (ongebruikt) gehandhaafd. In het weiland naast het perceel nummer 9 heeft ooit een windmolen gestaan die inmiddels is gesaneerd. De fundering is nog wel aanwezig en is als zeskantige betonplaat in het veld herkenbaar. De initiatiefnemer wil op deze betonplaat een eetzaal/vergader ruimte bouwen.



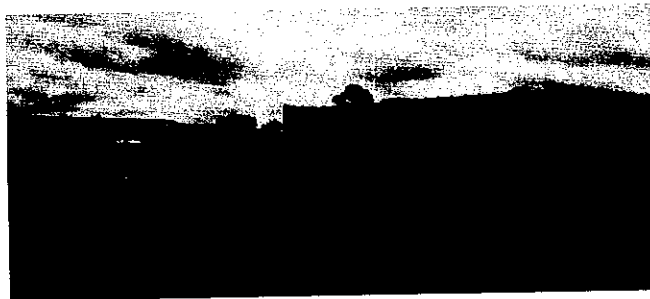
Ontwerp woning



Ontwerp vergader ruimte



Landbouwweg ter hoogte van nr. 9



Voormalig opjaagstation

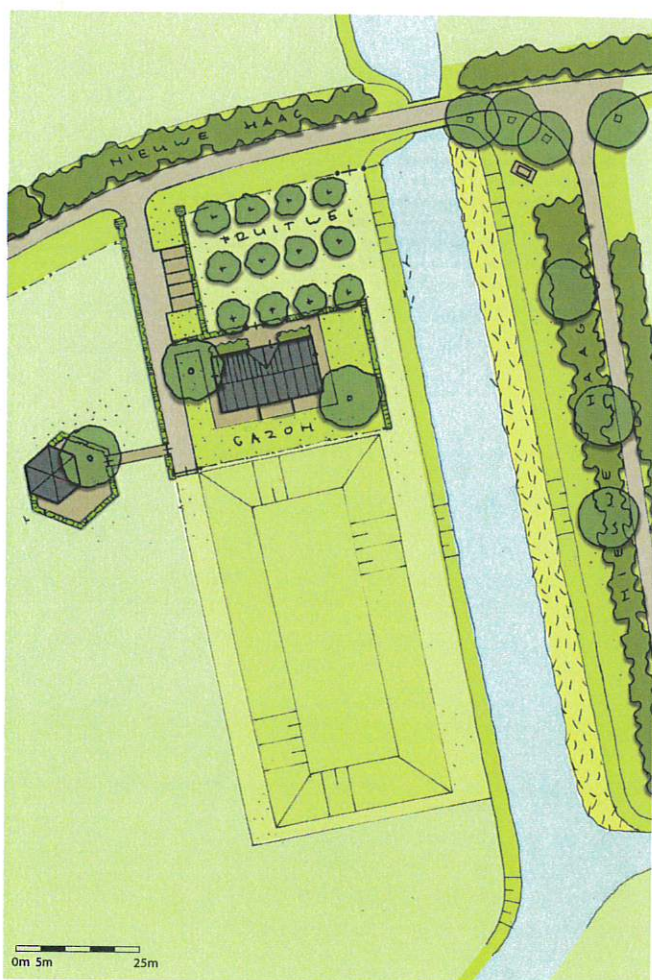


Welzingseweg met watergang, rechts staat het opjaagstation

OMGEVING

De locatie ligt in een fragment landelijk gebied dat wordt begrensd door de stad Vlissingen, de bedrijvigheid en industrie rond het Sloegebied en de Westerschelde. Het landschap is een coulissen-landschap met wegen die beplant zijn met dichte, geschoren hagen en daartussen open agrarische gebruikte ruimtes. Ook de erven zijn beplant, soms rondom, soms aan één, of twee zijden. De hagen langs de wegen (Zeeuwse hagen) bestaan uit iep, esdoorn, veldesdoorn, kornoelje, hazelaar en liguster. In veel van die hagen staan hier en daar boomvormers als zwarte populier, elk en es.

In de huidige situatie (maar ook in het directe verleden) is het opjaagstation niet voorzien van (landschappelijke) beplanting. Op een recente luchtfoto (Google, 2003) is te zien dat langs de Landbouwweg, voor het opjaagstation hoge bomen stonden. Die staan er nu niet meer. Ten oosten van het opjaagstation loopt een brede watergang en direct ten oosten daarvan loopt de Welzingseweg. Het Waterschap heeft de watergang recent voorzien van een nieuwe natuurvriendelijke oever. Tussen deze weg en de watergang lag in het verleden een bosje dat daarmee verdwenen is. Het resultaat is dat het coulissen-landschap met de gesloten hagen hier minder sterk geworden is. Bovendien heeft het weghalen van de beplanting er voor gezorgd dat het perceel Landbouwweg 9 nu vanaf de langslappende wegen gezien duidelijk zichtbaar is.



8

MAATREGELEN

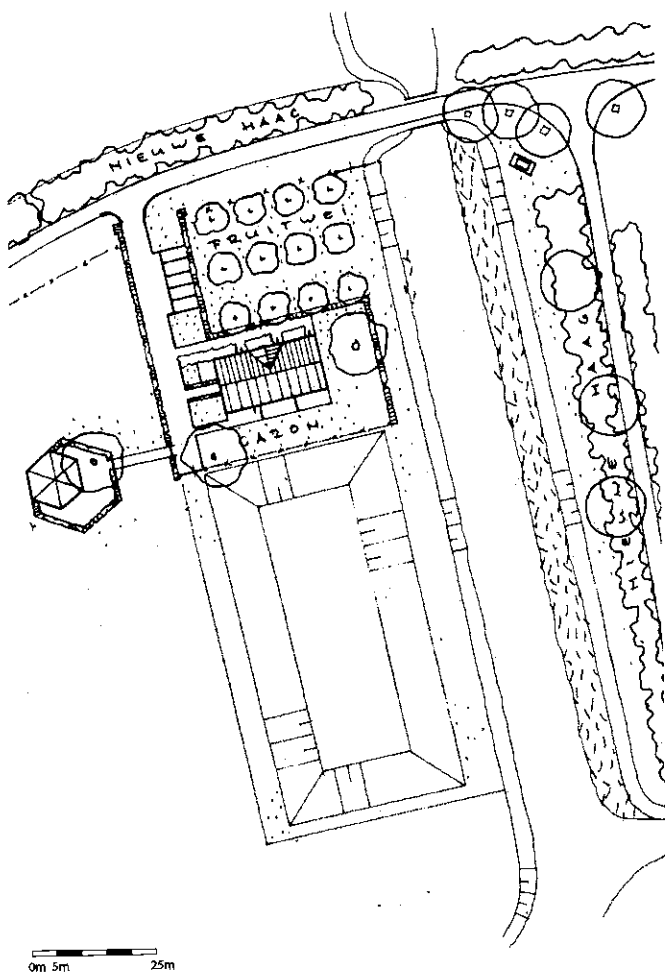
De bestemmingswijziging van het voormalige opjaagstation vraagt om een goede landschappelijke inpassing. Die inpassing wordt gebruikt om het coulissen-landschap met de Zeeuwse hagen rond de locatie te herstellen en tegelijkertijd het zicht op de vakantiewoning te beperken, zonder het gebouw helemaal weg te stoppen. Het mag per slot gezien worden. Daarnaast zorgt de inpassing natuurlijk ook voor een prettig verblijfsklimaat rond de vakantiewoning.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken worden de volgende maatregelen genomen:

1. Aanplant van nieuwe Zeeuwse haag langs de Welzingseweg, tussen de weg en de natuurvriendelijke oever (120 meter lang, in breedte variërend van 2,50 tot 7,50 meter (bij aanplant)). De haag herstelt de haagstructuur langs de Welzingseweg, neemt het hoge grondlichaam uit zicht en de achterzijde van de recreatiewoning. Andersom zorgt de haag voor privacy rond de woning.
2. Aanplant van een nieuwe Zeeuwse haag langs de noordzijde van de Landbouwweg, net tegenover het perceel nummer 9, (70 meter lang, 2,50 meter breed (bij aanplant)). De haag herstelt de haagstructuur langs de Landbouwweg en scherm het zicht vanuit de recreatiewoning op de snelweg af.
3. In het weilte voor de recreatiewoning worden een aantal hoogstam fruitbomen geplant met een onderlinge afstand van 8 bij 10 meter, zodat de woning tussen en onder de bomen door zichtbaar blijft. De bomen worden zo geplant dat het hart van de spitse gevel aan de voorzijde precies tussen twee rijen fruitbomen komt te liggen. Het weilte wordt begraasd door schapen, die ook de gronden aan de westzijde van de watergang en het verhoogde grondlichaam op het bassin begrazen.
4. Voor de woning en langs de toerit wordt een haag van beuk geplant (140 meter lengte) die wordt geknipt op een hoogte van 0,70 – 1,00 meter.
5. Tegen de voorgevel van de woning komen vakken met witte hortensia's (28 m²) en aan de zij- en achterkant wordt gazon ingezaaid. In het gazon komen twee bomen te staan. Ze zorgen voor een schaduwpek wanneer het warm en zonnig is en vormen twee hoge accenten als tegenhanger voor de meer 'horizontale' lijnen in de architectuur van het gebouw.
6. Rond het terras bij het bijgebouw komt een beukenhaag (45 meter) en binnen die beukenhaag komt een boom te staan, ook weer als hoger accent naast het gebouwtje.

9





VARIANT

De precieze indeling van het voormalig pompegebouw is nog punt van nader onderzoek. Wanneer besloten wordt hier vier recreatiewoningen in te maken, met twee kleine in de westgevel verandert dat de indeling van de 'tuin' direct rond het gebouw. Op de bladzijde hiernaast is een variant hiervoor getekend.

Zeeuwse hagen langs de Welzingseweg en de Landbouwweg

WETEN	WETEN VAN DE NAAM	PERCENTAGE	HOOGTE (m)
Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn	5	60-100
Quercus robur	Zomereik	5	60-100
Ulmus minor	Gladde iep	15	60-100
Acer campestre	Veldesdoorn	10	60-100
Prunus spinosa	Sleedoom	15	60-100
Cornus sanguinea	Kornoelje	20	60-100
Corylus avellana	Hazelaar	10	60-100
Ligustrum vulgare	Liguster	20	60-100

Geknipte hagen

WETEN	WETEN VAN DE NAAM	PERCENTAGE	HOOGTE (m)
Fagus sylvatica	beuk	Eén rij, 4st/m ²	80-100

Solitaire bomen

WETEN	WETEN VAN DE NAAM	PERCENTAGE	HOOGTE (m)
Quercus robur	Zomereik	2	12/14
Tilia Cordata	Winterlinde	1	12/14

BEPLANTINGASSORTIMENT

Zeeuwse hagen langs de Welzingseweg en de Landbouwweg

De haag langs de Welzingseweg is 120 m lang en 2,50 tot 7,50 meter breed. Gesnoeid is de breedte tussen 5 en 10 meter. De haag langs de Landbouwweg is 70 m lang en 2,50 meter breed. Gesnoeid is de breedte 5 meter. De plantafstand bedraagt 1,25x1,25 meter. Het sortiment is gebaseerd op de hagen in de directe omgeving. Het is een wat 'rijker' sortiment dan wat in de handel wordt aangeboden als Zeeuwse haag (meldoorn, sleedoom, veldesdoorn). Ook de gebruikte percentages zijn gebaseerd op wat in de omgeving lijkt voor te komen, gecorrigeerd naar dominantie (sterke soorten aanplanten met een lager percentage)

Geknipte hagen

Alle geknipte hagen rond de tuin en rond het bijgebouw zijn beuk, in het totaal ca 185 m.

Solitaire bomen

De drie losse bomen worden bevestigd aan twee boompalen elk. Een eik en een linde komen bij de vakantiewoning, een eik bij het bijgebouw.



WWW.JANHEINRUIJGROK.NL



INDICATIEF BODEMONDERZOEK

Gebaseerd op de CROW 307

LANDBOUWWEG

TE RITTHEM

Opdrachtgever : DNWG Infra B.V.
Dhr. P.P. van Beers
Postbus 399
4460 AT Goes



Vestiging : ABO-Milieuconsult B.V.
Amundsenweg 29
4462 GP Goes
tel. +31 (0)113 362280

Projectnummer : ANL17-3650
Kenmerk DNWG Infra : D/5000211
Periode onderzoek : December 2017
Datum rapportage : 20 december 2017

INHOUDSOPGAVE

1#	INLEIDING	3#
1.2#	AANLEIDING EN DOEL	3#
2#	RESULTATEN VOORONDERZOEK	3#
2.1#	BEZOEK ONDERZOEKSLOCATIE EN HISTORISCHE KAARTEN.....	3#
2.2#	EERDER UITGEVOERD BODEMONDERZOEK.....	4#
2.3#	CALAMITEITEN.....	4#
2.4#	OPHOGINGEN EN VERHARDINGEN.....	4#
2.5#	BODEMSAMENSTELLING EN GEOHYDROLOGISCHE SITUATIE	4#
2.6#	CONCLUSIES MET BETREKKING TOT HET VOORONDERZOEK	4#
3#	VELDWERKZAAMHEDEN.....	6#
4#	LABORATORIUMONDERZOEK.....	7#
5#	RESULTATEN	8#
6#	CONCLUSIE.....	9#

BIJLAGEN

BIJLAGE 1	Locatie aanduiding op topografische ondergrond, kadastrale overzichtstekening, bodemloket en bodemkwaliteitskaart
BIJLAGE 2:	Situatietekeningen onderzoekslocaties (incl. veiligheidsklasse)
BIJLAGE 3:	Zintuigelijke waarnemingen, boorprofielen
BIJLAGE 4:	Analysecertificaten en asbestberekening
BIJLAGE 5:	Toetsing analyseresultaten (Wbb, Bbk, CROW 132)
BIJLAGE 6:	Stoffenlijst SRC humaan (toetswaarden CROW 400)
BIJLAGE 7:	Toetsingskader (Wbb)
BIJLAGE 8:	Vooronderzoek

1 INLEIDING

Door DNWG Infra B.V. is aan ABO-Milieuconsult B.V. opdracht verleend voor het uitvoeren van een indicatief bodemonderzoek gebaseerd op CROW publicatie 307 ter plaatse van de geplande werkzaamheden ter hoogte van de landbouwweg te Ritthem. Voor de ligging van de onderzoekslocatie en de kadastrale gegevens wordt verwezen naar bijlage 1.

1.2 Aanleiding en doel

Aanleiding van het onderzoek is het voornemen van DNWG Infra B.V. om werkzaamheden uit te voeren op bovengenoemde locatie.

Het doel van het onderzoek is het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit van de grond ter plaatse van de geplande werkzaamheden. Met het vaststellen van de milieuhygiënische kwaliteit zal tevens de voorgeschreven veiligheidsklasse (op basis van CROW, publicatie 132 en 400 (indicatief)) worden bepaald.

2 RESULTATEN VOORONDERZOEK

Onderstaand wordt de informatie gepresenteerd die tijdens de uitvoering van het vooronderzoek per bron is verzameld. Het vooronderzoek is uitgevoerd conform NEN 5725.

De gegevens met betrekking tot het vooronderzoek zijn verkregen middels:

- Informatie opdrachtgever;
- Historische kaarten topotijdreis;
- Www.bodemloket.nl;
- Eerder uitgevoerde bodemonderzoeken;
- Topografische kaart.

2.1 Bezoek onderzoekslocatie en historische kaarten

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Landbouwweg te Ritthem. De onderzoekslocatie is momenteel in gebruik als weiland (deels) en pompstation (Evides).

Uit historische kaarten blijkt dat de huidige situatie van de onderzoekslocatie omstreeks 1972 is gerealiseerd (bouw van de zuiveringsinstallatie (pompstation Evides)).



Figuur 1: Onderzoekslocatie in 1972



Figuur 2: Onderzoekslocatie in 2015

2.2 Eerder uitgevoerd bodemonderzoek

Op de onderzoekslocatie is voor zover bekend in het verleden het volgende (bodem)onderzoek uitgevoerd.

Historisch bodemonderzoek, De Klerk Milieuadvies, kenmerk: 06RDK043.60, datum onbekend.

Er is geen informatief bekend met betrekking tot dit onderzoek. De status van dit onderzoek (vervolgactie Wet Bodembescherming) is: Niet Beoordeeld.

Relevante informatie is verwerkt in onderstaande tabel 2.2.

In de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen relevante (bodem) onderzoeken en- of saneringen bekend.

2.3 Calamiteiten

Op de onderzoekslocatie hebben zich in het verleden, voor zover bekend, geen calamiteiten voorgedaan. Er hebben, voor zover bekend, geen feiten, handelingen of gebeurtenissen plaatsgevonden die de bodemkwaliteit negatief hebben kunnen beïnvloeden.

2.4 Ophogingen en verhardingen

De onderzoekslocatie is ter plaatse van boring 1 verhard met klinkers, de rest van de onderzoekslocatie is onverhard. Het is niet bekend of er op de onderzoekslocatie ophogingen hebben plaatsgevonden.

2.5 Bodemsamenstelling en geohydrologische situatie

De gemiddelde hoogteligging van de onderzoekslocatie bedraagt circa 0.54 m -NAP. De regionale ligging van de locatie is opgenomen in bijlage 1.

Ter plaatse van de onderzoekslocatie wordt, zo blijkt uit de grondwaterkaart van Nederland (TNO, 1986), een deklaag van circa 7 meter dikte. De deklaag wordt gevormd door een kleipakket van de Westland Formatie (holocene) met daarop een ongeveer 3 à 4 meter dik zandpakket (opgespoten). De grondlaag tussen 7 m -mv en 17 m -mv vormt het eerste watervoerend pakket. Dit pakket bestaat uit zandige afzettingen van de Eem Formatie. Het eerste watervoerend pakket wordt gescheiden van het tweede watervoerend pakket door een kleirijke afzetting van de Formatie van Tegelen. Het tweede watervoerend pakket wordt gevormd door grof en fijnzandige afzettingen van de Formaties van Oosterhout en Breda. De hydrologische basis wordt gevormd door de boomse klei van de Formatie van Rupel.

Op basis van het isohypsenpatroon kan vastgesteld worden dat de grondwaterstroming van het eerste watervoerend pakket noordwestelijk gericht is.

2.6 Conclusies met betrekking tot het vooronderzoek

De onderzoekslocatie bevindt zich ter plaatse van de Landbouwweg te Ritthem. Hieronder wordt weergegeven in welke zone van de Bodemkwaliteitskaart het betreffende cunet gelegen is en welke kwaliteit kan worden verwacht voor zowel de boven- als ondergrond.

Tabel 2.1: Te verwachten bodemkwaliteit op basis van de Bodemkwaliteitskaart

Straatnaam	Zone Bodemkwaliteitskaart	Te verwachten kwaliteit bovengrond	Te verwachten kwaliteit ondergrond
Landbouwweg te Ritthem	A Buitengebied en wijken Vlissingen vanaf 1960	Achtergrondwaarde	Achtergrondwaarde

(bron: Zeeuws Bodemvenster)

Op www.bodemloket.nl en beschikbare informatie (Nazca-i) worden ter plaatste en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie diverse risicolocaties en bodemonderzoeken vermeldt, welke in onderstaande tabel zijn verwerkt.

Tabel 2.2: Informatie bodemloket en beschikbare informatie (Nazca-i).

Locatie	(Voormalige)risicolocatie	Uitgevoerde onderzoeken / saneringen	Status
Landbouwweg 5 te Ritthem (grenzend aan onderzoekslocatie)	Huisbrandolietank (ondergronds) Dieseltank (ondergronds) Dieseltank (bovengronds)	Historisch onderzoek, De Klerk Milieuadvies, kenmerk: 06RDK043.60	Niet beoordeeld

In bijlage 1 is bovenstaande informatie ook in kaartvorm opgenomen.

Relevante informatie uit het vooronderzoek is opgenomen in bijlage 8.

3 VELDWERKZAAMHEDEN

Gebaseerd op de CROW, publicatie 307 zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Tabel 3.1: verrichte veldwerkzaamheden en gehanteerde onderzoeksstrategie

Onderzoeksstrategie:	Aantal boringen*	Aantal peilbuizen**
Indicatief (gebaseerd op de CROW 307)	8 tot 1,8 m-mv (boringen 1, P2, en 5 t/m 10) 2 tot 2,2 m-mv (boringen 3 en P4)	P2 filterstelling 2,0 – 3,0 m-mv, P4 filterstelling 1,7 – 2,7 m-mv, P8 filterstelling 2,0 – 3,0 m-mv, P10 filterstelling 2,0 – 3,0 m-mv,

*Zoals voorgeschreven in NEN 5740, zijn alle boringen doorgezet tot 0,25 meter minus onderzijde te graven cunet.

**Grondwateronderzoek wordt alleen uitgevoerd als de grondwaterspiegel hoger is dan 0,25 meter onder de maximale ontgravingsdiepte.

Ter plaatse van de onderzoekslocatie gaat er dieper gegraven worden dan de aangetroffen grondwaterstand. Hier is in overleg met de opdrachtgever besloten om vier boringen af te werken als peilbuis (boringen P2, filterstelling 2,0 – 3,0 m-mv, boring P4 filterstelling 1,7 – 2,7 m-mv, P8 filterstelling 2,0 – 3,0 m-mv en P10 filterstelling 2,0 – 3,0 m-mv) en deze 1 week na plaatsing te bemonsteren en te analyseren op een NEN 5740 standaard stoffenpakket grondwater aangevuld met de parameter chloride.

Voor de locatie van de boringen wordt verwezen naar bijlage 2 (situatietekening).

De coördinaten (x,y) van deze boringen staan vermeld in bijlage 3 (boorprofielen). Afhankelijk van omgevingsfactoren dient rekening gehouden te worden met een nauwkeurigheid van 3 - 5 meter.

De veldwerkzaamheden, te weten het uitvoeren van de boringen, het bemonsteren van de grond en het zintuiglijk onderzoek van de grondmonsters zijn uitgevoerd onder procescertificaat BRL SIKB 2000, protocol 2001 (Versie 12 december 2013). De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door de heer V. Cheglov (erkend veldwerker van Sialtech Europe B.V. voor protocol 2001 en 2002) op 7 en 8 december 2017.



De zintuiglijke waarnemingen die tijdens het verrichten van de boringen zijn waargenomen, zijn te vinden in bijlage 3.

Het grondwater is bemonsterd op 14 december 2017 door de heer V. Cheglov (erkend veldwerker van Sialtech Europe B.V. voor protocol 2002).

Tabel 3.2: Peilbuisgegevens

Peilbuis	Filterdiepte (m -mv)	Grondwater-stand (m -mv)	pH (-)	EC (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
P2	2,00 - 3,00	0,90	6,5	5540	8,96
P4	1,70 - 2,70	0,45	6,9	20900	67,9
P8	2,00 - 3,00	0,22	6,5	3730	42,5
P10	2,00 - 3,00	0,05	7,0	19700	6,81

GV: elektrisch geleidingsvermogen

pH: zuurgraad

Temp.: temperatuur

NTU: Nephelometric Turbidity Unit

De troebelheid in peilbuizen P4 en P8 is licht verhoogd.

Een verhoogde troebelheid kan in sommige gevallen leiden tot een overschatting van de gehalten aan organische parameters in het grondwater. Bij het voorliggende onderzoek is de index van geen enkele organische parameter groter dan 0,5. De eventuele overschatting van de gehalten als gevolg van een verhoogde troebelheid heeft geen gevolgen voor de interpretatie van de onderzoeksgegevens en de conclusies van dit rapport. Aanvullend onderzoek naar de verhoogde troebelheid is daarom niet uitgevoerd.

Het elektrische geleidingsvermogen is relatief hoog hetgeen wordt veroorzaakt door het chloridegehalte (620 tot 6.850 mg/l). Er is sprake van brak en zout grondwater. Brak grondwater heeft een chloridegehalte van 150 tot 1.000 mg/l.

Geen van de overige in het veld gemeten waarden in het grondwater wijkt duidelijk af van de waarde, welke gezien de natuurlijke omstandigheden, verwacht kan worden.

4 LABORATORIUMONDERZOEK

In totaal zijn 6 (meng)monsters samengesteld van zowel de boven- als de ondergrond en geselecteerd voor analyse op het NEN 5740 standaard stoffenpakket. Indien 1 monster is geanalyseerd is de meest verdachte laag of afwijkende grondsoort genomen ter analyse van bovengenoemd pakket.

Het samenstellen van de mengmonsters en de grond- en grondwateranalyses zijn uitgevoerd door het AS 3000 en RvA- geaccrediteerde laboratorium van Eurofins Analytico te Barneveld.

Tabel 4.1: Monsterselectie

Analyse-monster	Traject (m -mv)	Deelmonsters	Analysepakket
Grond			
MM1	0,30 - 1,20	3 (0,50 - 1,00) P2 (0,80 - 1,20) P4 (0,30 - 0,80)	Standaardpakket bodem inclusief lutum en organische stof
MM2	0,00 - 0,50	1 (0,00 - 0,50) 5 (0,00 - 0,50)	Standaardpakket bodem inclusief lutum en organische stof
MM3	0,20 - 0,60	7 (0,30 - 0,60) P8 (0,20 - 0,50)	Standaardpakket bodem inclusief lutum en organische stof
MM4	0,00 - 0,50	9 (0,00 - 0,50) P10 (0,00 - 0,20)	Standaardpakket bodem inclusief lutum en organische stof
MM5	0,00 - 0,50	P2 (0,00 - 0,50) P4 (0,10 - 0,30)	Standaardpakket bodem inclusief lutum en organische stof
6-1	0,00 - 0,50	6 (0,00 - 0,50)	Standaardpakket bodem inclusief lutum en organische stof
Grondwater			
P2-1-1	Filterstelling	2,0 - 3,0 m-mv	Standaard stoffenpakket grondwater incl. Chloride
P3-1-1	Filterstelling	1,7 - 2,7 m-mv	Standaard stoffenpakket grondwater incl. Chloride
P8-1-1	Filterstelling	2,0 - 3,0 m-mv	Standaard stoffenpakket grondwater incl. Chloride
P10-1-1	Filterstelling	2,0 - 3,0 m-mv	Standaard stoffenpakket grondwater incl. Chloride

Standaardpakket bodem:

Bestaat uit de parameters: 9 metalen: barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink, som-PCB's (som van PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153 en PCB 180), som-PAK's (som van naftaleen, fenantreen, antraceen, fluorantheen, chryseen, benzo(a)antraceen, benzo(a)pyreen, benzo(k)fluorantheen, indeno(1,2,3 cd)pyreen en benzo(ghi)peryleen) en minerale olie (GC).

Standaard stoffenpakket grondwater:

Bestaat uit de parameters: 9 metalen: barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink, minerale olie (GC), vluchtige aromatische koolwaterstoffen (de som van benzeen, toluen, ethylbenzeen, som-xylenen (som o, m, p,) styreen en naftaleen), vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen: de som van 19 stoffen en minerale olie (GC).

5 RESULTATEN

Bij de beoordeling van de kwaliteit van de grond is gebruik gemaakt van de toetsingstabel zoals vermeld in het Besluit- en de Regeling bodemkwaliteit en de Circulaire bodemsanering 2013. Deze toetsingstabel bevat achtergrond- en interventiewaarden voor de beoordeling van concentratieniveaus van diverse milieubelastende stoffen in de bodem. Een nadere uitleg betreffende het toetsingskader (Wbb) is opgenomen in bijlage 6. De achtergrondwaarden en interventiewaarden van de grond hebben betrekking op een bodem met bepaalde organische stof- en lutumpercentages zoals deze in de tabellen zijn gepresenteerd. De toetsingstabellen voor grond zijn bijgevoegd in bijlage 5.

De resultaten zijn tevens indicatief getoetst aan het Besluit Bodemkwaliteit. Daarnaast is per monster de veiligheidsklasse bepaald volgens CROW publicatie 132 en publicatie 400.

In onderstaande tabel worden de overschrijdingen van de parameters voor grond weergegeven op basis van de Wet Bodembescherming, het Besluit Bodemkwaliteit en tevens de veiligheidsklasse volgens CROW publicatie 132 (voor de toetsingstabellen wordt verwezen naar bijlage 5) en- of publicatie 400.

Tabel 5.1: Overschrijdingstabel grond Wbb, Bbk, CROW publicatie 132 en 400.

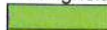
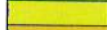
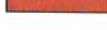
Analyse-monster	Deelmonsters Boring (traject m -mv)	> AW (+index) (licht verontreinigd)	> I (+index) (sterk verontreinigd)	Kwaliteitsklasse BBk	Veiligheidsklasse CROW 132	Veiligheidsklasse CROW 400
MM1	3 (0,50 - 1,00) P2 (0,80 - 1,20) P4 (0,30 - 0,80)	-	-	Achtergrondwaarde	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*
MM2	1 (0,00 - 0,50) 5 (0,00 - 0,50)	-	-	Achtergrondwaarde	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*
MM3	7 (0,30 - 0,60) P8 (0,20 - 0,50)	-	-	Achtergrondwaarde	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*
MM4	9 (0,00 - 0,50) P10 (0,00 - 0,20)	-	-	Achtergrondwaarde	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*
MM5	P2 (0,00 - 0,50) P4 (0,10 - 0,30)	-	-	Achtergrondwaarde	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*
6-1	6 (0,00 - 0,50)	-	-	Achtergrondwaarde	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*

Tabel 5.2: Overschrijdingstabel grondwater Wbb en CROW publicatie 132 en 400.

Peilbuis	Filterdiepte (m -mv)	> Streefwaarde (Licht verontreinigd)	> Interventiewaarde (Sterk verontreinigd)	Veiligheidsklasse CROW 132	Veiligheidsklasse CROW 400
P2	2,00 - 3,00	Molybdeen [Mo] (0,01) Barium [Ba] (0,04) Naftaleen (-) Chloride (-)	-	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*
P4	1,70 - 2,70	Molybdeen [Mo] (-) Barium [Ba] (0,71) Kwik [Hg] (0,32) Chloride (-)	-	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*
P8	2,00 - 3,00	Barium [Ba] (0,21) Naftaleen (-) Chloride (-)	-	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*
P10	2,00 - 3,00	Nikkel [Ni] (0,7) Xylenen (som) (-) Chloride (-) 1,1,2-Trichloorethaan (-)	Barium [Ba] (1,55)	2T	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*

- : geen overschrijding
 > AW : > Achtergrondwaarde
 > I : > Interventiewaarde (grond- en grondwater)
 > S : > Streefwaarde (grondwater)
 Index : (GSSD - AW) / (I - AW)

Veiligheidsklassen CROW 132

	Geen extra veiligheidsmaatregelen noodzakelijk
	Basisklasse
	1 T
	2 T
	3 T

Veiligheidsklassen CROW 400

	Geen veiligheidsklasse noodzakelijk*
	Oranje
	Rood
	Zwart

*Conform CROW 400 is er wel "Basishygiëne" van toepassing (bron: CROW 400, module 3.1).

6 CONCLUSIE

Bij het uitvoeren van de graafwerkzaamheden dienen de maatregelen conform de tekening in bijlage 2 aangehouden te worden.

De bepaling van de meest kritische veiligheidsklasse(n) is als bijlage opgenomen (bijlage 5). Het betreft hier een indicatieve bepaling waarbij opgemerkt wordt dat de definitieve veiligheidsklasse t.b.v. het V & G-plan Ontwerpfase vastgesteld dient te worden door de vanuit de CROW publicatie 132 of 400 vereiste veiligheidkundige van/vanuit de opdrachtgever.

In het grondwater zijn verhoogde concentraties aan barium, molybdeen, kwik, nikkel, naftaleen, xylenen en 1,1,2-trichloorethaan gemeten. Daarbij overschrijdt de bariumconcentratie in het grondwater van peilbuis P10 de interventiewaarde. In de overige peilbuizen wordt de streefwaarde overschreden voor barium en de overige genoemde parameters.

De verhoogde concentratie aan barium in het grondwater heeft waarschijnlijk een natuurlijke oorzaak. In marine klei afzettingen worden vaker verhoogde concentraties aan barium aangetroffen. Aanvullend grondwateronderzoek wordt in het kader van de voorgenomen werkzaamheden niet noodzakelijk geacht.

Tevens zijn in het grondwater van alle vier de peilbuizen verhoogde chloride concentraties gemeten van boven de streefwaarde (100 mg/l). De chlorideconcentratie varieert tussen de 620 tot 6.850 mg/l. Er is sprake van brak en zout grondwater. Brak grondwater heeft een chloridegehalte van 150 tot 1.000 mg/l. In bijlage 6 zijn de analysecertificaten opgenomen.

De kwaliteit (verontreinigingsgraad) van het grondwater vormt geen belemmering voor de voorgenomen werkzaamheden (grondwerk, bemaling en lozing).

Projectadviseur(s):

Dhr. T. Hoogerheide

Handtekening:

Dhr. R.J. van der Helm
Team & Project Manager

Zonder toestemming van de opdrachtgever of ABO-Milieuconsult B.V. mag deze uitgave niet anders dan in zijn geheel worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Alle opdrachten worden uitgevoerd volgens onze Algemene Voorwaarden, zoals gedeponeerd bij de KvK Zuidwest-Nederland te Middelburg onder nr. 22065838. Op verzoek kunnen de Algemene Voorwaarden naar u worden toegestuurd.

BIJLAGE 1

Locatie aanduiding op:

Topografische ondergrond

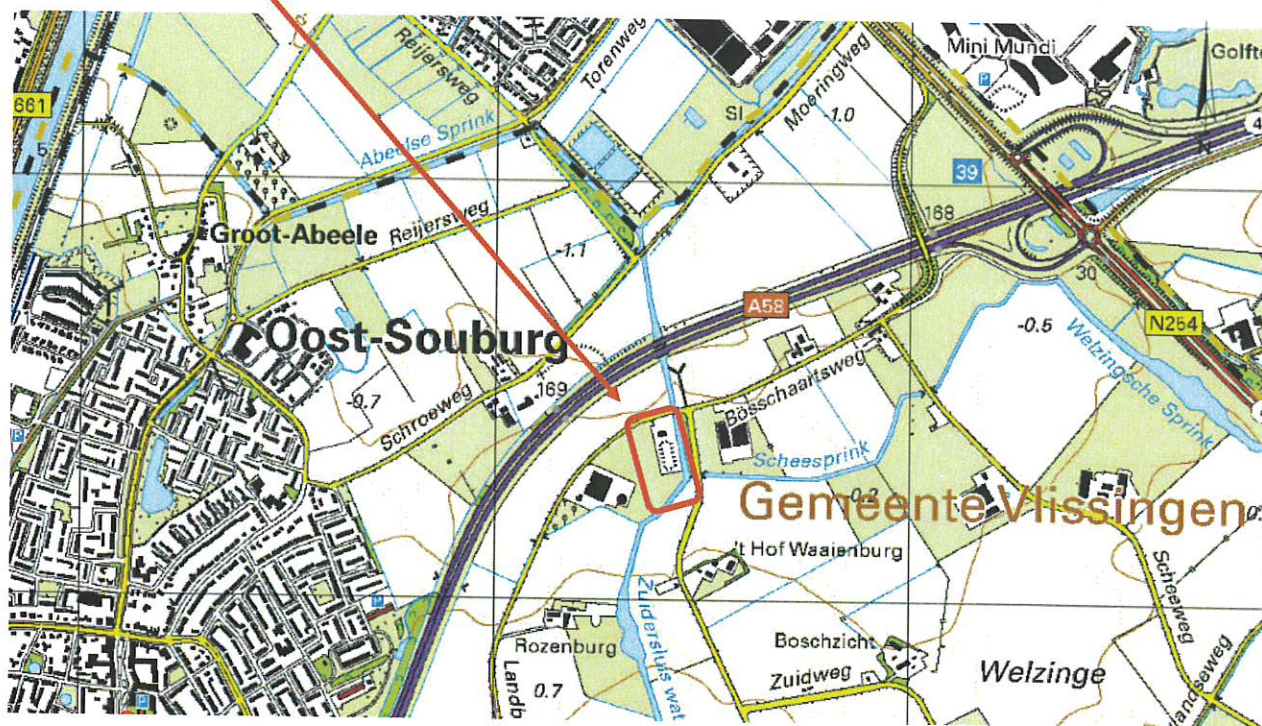
Kadastrale overzichtstekening

Bodemkwaliteitskaart (Zeeuws Bodemvenster)

Bodemloket

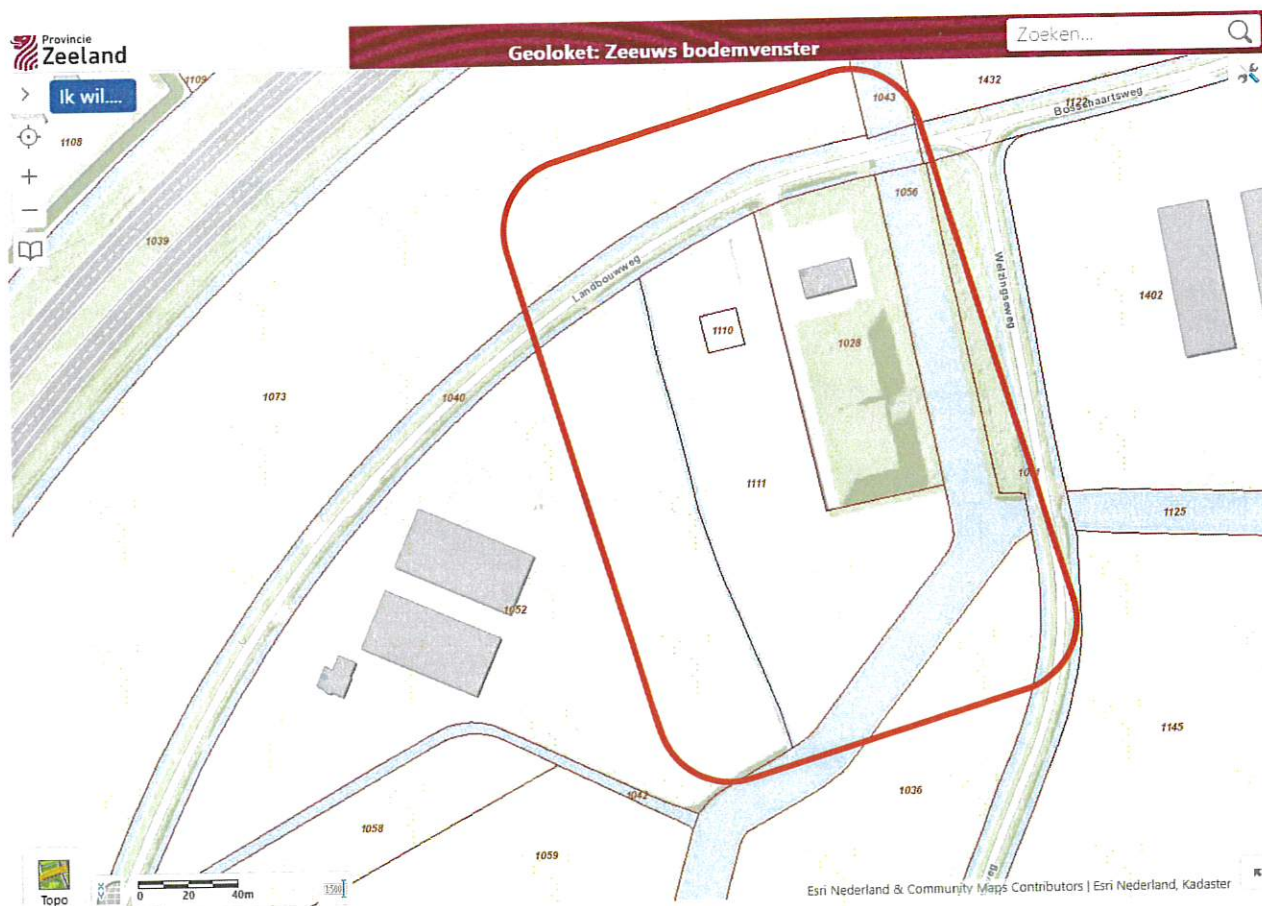
Bijlage 1: locatie aanduiding op topografische kaart

Onderzoekslocatie



Bron : www.topotijdreis.nl

Kadastrale overzichtstekening



Bron: Geoloket Provincie Zeeland

De onderzoekslocatie bestaat uit de volgende kadastrale percelen;

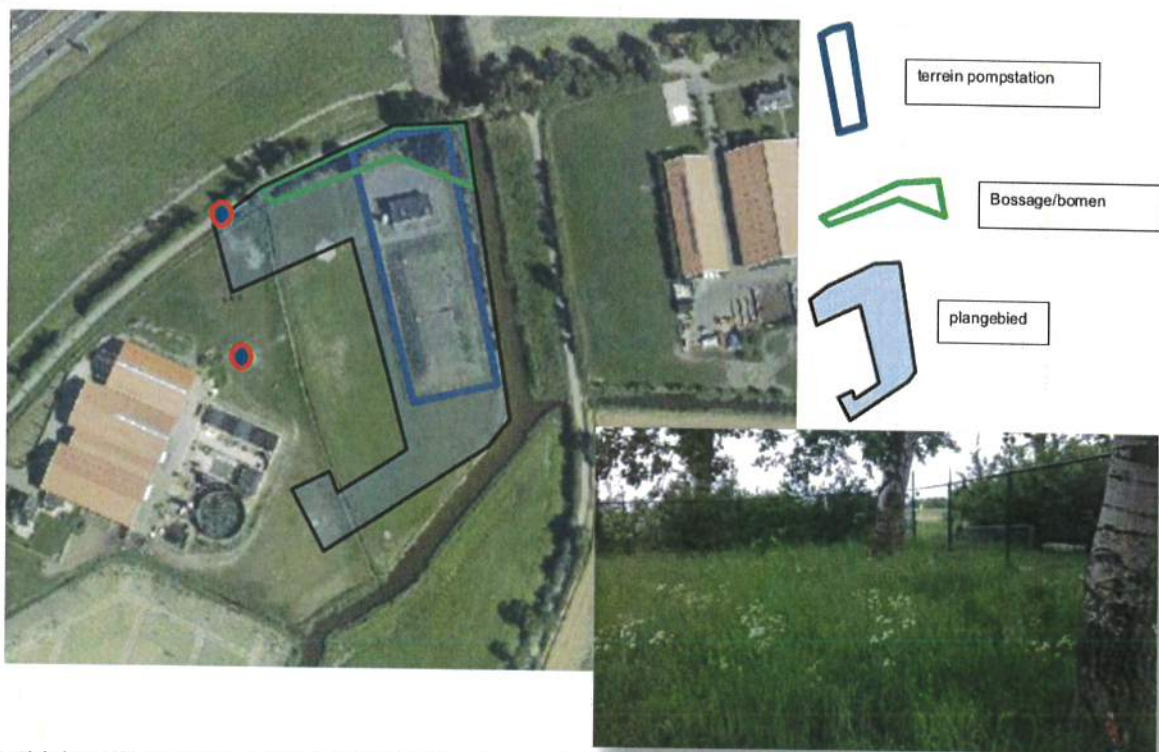
- Kad. Gemeente: Vlissingen, sectie Q, perceel; 1052, 1110, 1111 en 1028.

Memo

memonummer	170405-04801	
datum	25-08-2017	
aan	P.P. van Beers /P. Vollenberg	Delta Infra B.V.
van	R.J. Buijs/ S.J.M.P. Halters	Buijs Eco Consult B.V.
Project	Werkzaamheden kabels en leidingen voor nieuwe waterleiding Landbouwweg Ritthem	
projectnr.	170405	
betreft	Ecologische quickscan Wet natuurbescherming vernieuwen waterleiding, rev 01.	

Ecologische veldcontrole (quickscan)

Op 2 juni 2017 heeft een terreinbezoek plaatsgevonden op bovengenoemde locatie: de globale locatie van de werkzaamheden is opgenomen in figuur 1. Op 25 augustus heeft een aanvullende beoordeling plaatsgevonden omdat aanvullend op eerste werkomschrijving toch enkele (4 stuks) bomen voor de werkzaamheden moeten worden verwijderd om de voorgenomen werkzaamheden; verwijderen waterleiding en realiseren van een nieuwe, mogelijk te maken.



Figuur 1: Globale werklocatie (blauwe arcering) en aangetroffen huismussen (rood) (Bron opdrachtgever)

Aanleiding en doel

Delta Infra B.V. is voornemens aan aanwezige kabels en leidingen werkzaamheden te verrichten. De huidige aanwezige waterleiding wordt vervangen. Hierdoor wordt voor de leiding door middel van een open ontgraven opgegraven, vervangen en een nieuwe leiding aangelegd. Ter plaatse is sprake van struweel, deze zal op enkele locaties moeten worden verwijderd, net als 4 bomen om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Hierbij is het de bedoeling om de overige aanwezige bomen te handhaven.

Delta Infra BV heeft aan Buijs Eco Consult de opdracht gegeven om in dit kader (verwijderen struweel en aan-/verleggen waterleiding) een quickscan Wet natuurbescherming in het plangebied uit te voeren.

Doel van de quickscan is het beoordelen van de werklocatie op vogelnesten en overige rust- en verblijfsplaatsen en daarnaast in algemene zin beoordelen en vastleggen of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd en welke voorwaarden hier eventueel voor gelden.

Wettelijk kader

Vanuit de Wet natuurbescherming is bij ruimtelijke ingrepen en niet bestendig beheer de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het doel van de Wet natuurbescherming is o.a. het in stand houden van de inheemse flora en fauna.

Door, voorafgaand aan ruimtelijke ingrepen, stil te staan bij aanwezige natuurwaarden, kan onnodige schade aan beschermde soorten worden voorkomen of beperkt. Voor een uitgebreide toelichting op de Wet natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 1.

Voor vogels wordt voor niet bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing verleend in het kader van de Wet natuurbescherming. Werkzaamheden zijn mogelijk buiten de kwetsbare periode (buiten broedseizoen).

Bestaande situatie

De planlocatie ligt ten zuiden van de snelweg A58 in de gemeente Vlissingen (kern Ritthem) aan de Landbouwweg en direct ten westen van een brede watergang. Op de locatie is een pompstation van Evides gelegen met direct ten westen ervan een fundatie van een voormalige windmolen. Ten westen van deze windmolen is een agrarisch bedrijf aanwezig, met rondom grasland, ook aan de andere zijde van de watergang is een agrarisch bedrijf aanwezig.



Figuur 2: Ligging plangebied in rode contour (bron: Provincie Zeeland)

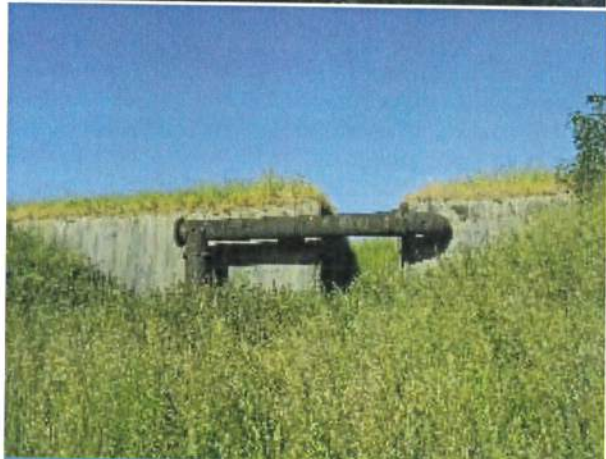
De locatie is niet gelegen in een Natura 2000 gebied of een NNN-gebied. In de omgeving ca. > 1 kilometer is wel het natuurcompensatiegebied Welzinger en Schorerpolder gelegen. Gezien de beperkte aard en omvang van de werkzaamheden en de afstand zijn de werkzaamheden niet van invloed op deze gebieden. En aangezien de werkzaamheden niet in een NNN-gebied ligt, vindt geen kwaliteitsverlies of versnippering plaats.

De vegetatie in het plangebied is niet als bijzonder te definiëren. Het betreft vooral grazige bermen langs de weg en struweel en grazige vegetatie (deels begraasd met schapen) op de percelen zelf. Er zijn geen groeiplaatsen bekend van soorten die beschermd worden in het kader van de Wet natuurbescherming.

In de omgeving van de planlocatie is naast het water vooral agrarisch landschap aanwezig.

Uitvoering veldcontrole

Op 2 juni is door middel van een veldbezoek door S.J.M.P. van Buijs Eco Consult (verder BEC) beoordeeld of sprake is van rust en/of verblijfsplaatsen van beschermde soorten volgens de Wet natuurbescherming. Tevens is een algemene beoordeling gemaakt voor de geschiktheid van het gebied voor overige (niet aangetroffen) beschermde soorten. In onderstaande figuur is een impressie van de werklocatie opgenomen.



Figuur 3: impressie plangebied 2 juni

Op 25 augustus zijn de te kappen bomen door R.J. Buijs van BEC aanvullend beoordeeld omdat deze niet gehandhaafd kunnen blijven. Een impressie van deze beoordeling is opgenomen in figuur 4.



Figuur 4: locatie en impressie beoordeelde 4 bomen, foto 1; 3 populieren, foto 2 boom 4; wilg en foto 5; bewoond nest in wilg op 25 augustus

Conclusie veldbezoek

Tijdens de veldcontrole in juni is geen nestactiviteit/ territoriaal gedrag danwel vogelnesten aangetoond van grondbroeders aangetoond. Wel zijn in het struweel en de hogere vegetatie diverse nesten en mogelijke territoria aangetroffen. Onder andere van: tijftjaf, merel, heggenmus, graspieper. Daarnaast worden andere algemene struweelvogels verwacht (fitis, matkop, winterkoninkje etc.). In de bomen zijn enkele mogelijke broedvogels waargenomen; putter, koolmees, kauw, houtduif. Verder is in het struweel ook aanwezigheid van huismus geconstateerd. Deze broeden vermoedelijk in naastgelegen (westelijk van planlocatie) boerderij.

De huismussen en hun verblijfplaatsen zijn beschermd. Op en rondom de directe omgeving is echter veel aanbod van vergelijkbare groenstructuren en hagen. Het te verwijderen struweel zijn daarom niet van belang voor de instandhouding van de lokale populatie van de huismus en kan daarom zonder ontheffing worden verwijderd. De aanwezige kleine sloten waar (lokaal) ook in gewerkt gaat worden stonden droog; er is dus geen sprake van eventueel beschermde vissen en/of amfibieën.

Overige beschermde fauna of beschermde flora zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht. Wel kan de omgeving van de locatie; de watergang, en laanbeplanting langs de Landbouwweg worden gebruikt als vlieg-/foerageerroute. Indien de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd, geen (tijdelijke) verlichting wordt toegepast en de laanbeplanting gehandhaafd blijven heeft dit geen consequenties voor deze beschermde soortgroep en is geen nader onderzoek noodzakelijk. Mogelijk zou ook de bebouwing van het pompstation dienst kunnen doen als verblijfplaats voor bijvoorbeeld gewone dwergvleermuis, er zijn enkele mogelijke invliegopeningen geconstateerd. Ook hier zijn op dit moment geen werkzaamheden aan voorzien, waardoor aanvullend onderzoek niet nodig is.

Conclusie aanvullend veldbezoek 25 augustus

De bomen: 3 populieren (abelen) en 1 wilg bevatten geen zichtbare scheuren, gaten of loszittend schors. Hierdoor zijn deze bomen niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De bomen vormen geen (essentieel) onderdeel van de mogelijke vliegroute langs de Landbouwweg (maar staan er naast). Er is geen aanvullend vleermuisonderzoek benodigd voor de kap van de bomen. In de wilg (noordwestelijk op het terrein) is wel een houtduif op nest aangetroffen. Hierdoor kan kap pas plaatsvinden nadat de houtduif (zijn jongen) zijn uitgevlogen. We raden daarom aan kort voor de voorgenomen kap van de vier bomen (en struweel) opnieuw door een deskundige een terreinbeoordeling uit te laten voeren om aan-/afwezigheid van broedvogels te bepalen.

In het kader van zorgvuldig handelen (artikel 1.11 Wet natuurbescherming) en het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen van de Wet nb is aan te bevelen om de onderstaande aandachtspunten op te volgen.

Resume en aandachtspunten:

- 1 Het te verwijderen struweel/beplanting en 4 bomen net voor het uitvoeren van de werkzaamheden door een deskundige opnieuw laten beoordelen op aanwezigheid van. Kap kan plaatsvinden nadat beoordeeld is dat er geen broedvogels/bewoonde nesten aanwezig zijn.
- 2 Aanbevolen wordt om de werkzaamheden zo veel mogelijk machinaal uit te voeren, dit zorgt voor minder verstoring van aanwezige algemeen voorkomende broedvogels. Omdat het soorten betreft met een gunstige staat van instandhouding is het verstoren van deze vogels niet verboden, natuurlijk moet in kader van algemene zorgplicht dit wel tot een minimum worden beperkt. Dit geldt uiteraard alleen indien na de nieuwe beoordeling in de omgeving nog broedvogels zijn aangetroffen, vanwege de planning is het mogelijk dat geen broedvogels in de directe omgeving meer worden aangetoond.
- 3 De vier te verwijderen bomen bevatten geen zichtbare scheuren, gaten of loszittend schors en zijn daardoor niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Gezien de vermoedelijke functionaliteit (vlieg-/foerageergebied) van het plangebied voor vleermuizen mogen er in de periode van 1 april tot 1 november alleen werkzaamheden worden uitgevoerd in de daglichtperiode om verstoring van foeragerende vleermuizen te voorkomen. Tevens wordt aanbevolen om geen (gewijzigde) verlichting te realiseren en het struweel zo beperkt mogelijk te verwijderen zodat de laanbeplanting langs de Landbouwweg zijn eventuele functionaliteit als vlieg-/foerageerroute kan behouden. Met deze werkwijze is geen aanvullend vleermuisonderzoek nodig.

Literatuur

- Bekker, D.L. & J.B.M Thissen 2012. Verspreidingsonderzoek, Nederlandse Zoogdieren. VONZ 2011. Rapport 2012.03. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Diepenbeek, A. van, 1999. Veldgids diersporen, KNNV Uitgeverij, Utrecht
- Strumpel, T. & Strijbosch H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen, KNNV Uitgeverij, Utrecht
- Wynhoff, I., Swaay, van C., & Made van der J., Veldgids Vlinders, KNNV Uitgeverij, Utrecht

Websites:

- Soortenstandaard huismus, Versie 2.0, december 2014, RVO;
- www.zeeland.nl
- www.waarneming.nl

Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is een uiteraard een steekproef. Het is dan ook mogelijk dat soorten en functies niet waargenomen zijn, terwijl dat ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel, de Wet natuurbescherming vraagt een initiatiefnemer om alles te doen wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden. Met de gekozen methode en inspanning is dan ook voldoende invulling gegeven aan artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wet natuurbescherming. Wat betreft het vooronderzoek heeft de initiatiefnemer dan ook gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Bijlage 1 Wettelijk kader

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de Natuurwetgeving, gevolgd door betreffende onderdelen van de wetgeving.

De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedsbescherming en soortbescherming. De gebiedsbescherming is geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998 en omvat de Natura 2000-gebieden. Per 01/01/2017 zijn beide onderdelen (en de Boswet) geïntegreerd in de Wet natuurbescherming (Wn).

Gebiedsbescherming

In de Natura 2000 gebieden zijn de beschermde natuurmonumenten alsmede de gebieden met de status Vogel- en/of de Habitatrichtlijngebied (Voorheen Speciale beschermingen Zones, Sbz's) opgenomen.

Globaal kan worden gesteld dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de waarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedsspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied.

Soortbescherming

De soortbescherming is per 01/01/2017 ook opgenomen in de Wet natuurbescherming. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen Natura 2000-gebieden. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent geen externe werking. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied. Conform deze wet is de initiatiefnemer bij ruimtelijke ingrepen verplicht op de hoogte te zijn van mogelijke voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Vanuit deze kennis dienen plannen e projecten getoetst te worden aan eventuele strijdigheid met de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Onder de werking van de soortbescherming vallen circa 930 dier- en plantensoorten. Alle inheemse zoogdieren, vogels, amfibieën, en reptielen zijn beschermd. Tevens hebben een aantal planten, vissen, insecten en ongewervelden een beschermde status. Voor de in het wild voorkomende planten en dieren geldt bovendien de algemene zorgplicht (art. 1.11). Volgens de Wet natuurbescherming mogen beschermde dier- en plantensoorten niet worden gedood, gevangen, opzettelijk worden verontrust of gedood. Voortplanting- of vaste rust of verblijfplaatsen mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Habitatrichtlijnsoorten mogen tevens niet opzettelijk worden verstoord. Beschermde planten mogen niet opzettelijk van hun groeiplaats worden verwijderd of vernield. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (Wn) staan vernoemd in onderstaand kader.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wn)

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Bron: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

De werkingssfeer van de Wet natuurbescherming is niet beperkt tot of gerelateerd aan speciaal aangewezen gebieden, maar geeft de beschermde soorten **overal** in Nederland bescherming.

In o.a. artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbeschermingswet worden de ontheffings- en vrijstellingsmogelijkheden weergegeven. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de ontheffing- of vrijstelling (zoals werken met een goedgekeurde gedragscode) hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het plangebied.

- **Beschermde soorten – met (Provinciale) vrijstelling:**
Voor deze soorten geldt een vrijstelling van een of meerdere verbodsbepalingen (zoals bijvoorbeeld het vangen van dieren en/of het vernielen van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten is derhalve in veel gevallen geen ontheffing nodig. Wel geldt ten aanzien van deze soorten de zorgplicht, die eveneens van de Wet natuurbescherming uitgaat.
Soorten die vallen onder de vrijstelling betreft over het algemeen (en dus per Provincie verschillend) onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals algemene muizen- en spitsmuizen, de woelrat, de egel, konijn, ree en vos, algemene amfibiesoorten, waaronder de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

- **Overige 'nationaal beschermde' soorten:**
Voor deze soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een mogelijkheid voor ontheffing, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

Voor deze soorten is derhalve een ontheffing nodig of kan gewerkt worden met een goedgekeurde gedragscode. Soorten die vallen onder dit nationale beschermingsregime vallen betreft onder andere algemene zoogdiersoorten, zoals das, boommarter, algemene amfibieën en reptielen alpenwatersalamander, hazelworm, flora als schubvaren en bokkenorchis en vissoorten waaronder de grote modderkruiper. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

- **Habitatrichtlijnsoorten:**

Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht. Tot dit beschermingsregime horen o.a. alle vleermuissoorten, de bever, otter, noordse woelmuis, verschillende amfibiesoorten waaronder rugstreeppad en kamsalamander.

- **Vogelrichtlijnsoorten:**

Alle vogels zijn in Nederland gelijk beschermd. Voor deze soorten geldt het zwaarste beschermingsregime en is voor ruimtelijke ontwikkeling ook geen vrijstelling mogelijk van de ontheffingsplicht. Voor deze soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd, welke aan drie criteria wordt getoetst: er is sprake van een in of bij wet genoemd belang, er is geen alternatief en 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Wel kan als voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang ook bij ruimtelijke ontwikkeling gewerkt worden met een goedgekeurd gedragscode. Daarnaast geldt ook voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor onbeschermden en beschermde soorten die zijn vrijgesteld geldt wel de ook 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat initiatiefnemer passende maatregelen moet nemen om schade aan beschermde gebieden en in het wild voorkomend plant en diersoorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen.

De kwetsbare perioden voor de verschillende soortgroepen zijn niet allen gelijk. Als 'veilige' periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half augustus tot half november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en diersoorten als vleermuizen, overige zoogdieren en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Indien een locatie in die periode bouwrijp wordt gemaakt, kan daarna gedurende het winterseizoen en het daarop volgende voorjaar probleemloos worden gewerkt.

Zo kan bijvoorbeeld vegetatie gedurende het groeiseizoen kort gemaaid worden, zodat er geen vogels gaan broeden en het tegen de winter ook ongeschikt is voor kleine zoogdieren of amfibieën die in winterslaap gaan. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beschermde soorten worden waargenomen dienen maatregelen genomen te worden om schade aan deze individuen zo veel mogelijk te voorkomen (bijvoorbeeld wegvangen en verplaatsen of terreindelen af te zetten en het werk ter plaatse stil te leggen). Ecologische begeleiding kan hierin voorzien.

Onderzoek naar beschermde soorten in het plangebied Landbouwweg 9 te Ritthem

Opdrachtgever: R. van Kerkhoff

Oktober 2018



Ecologisch Adviesbureau Cools

Pastoor Vermuntstraat 22 4851 CS Ulvenhout • Tel.: 076-8504196/06-33764547 • E-mail: eac@home.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Toetsing onderzoeksresultaten aan de Wet natuurbescherming.....	2
2.1. Vogels	2
2.1.1. Algemene beschrijving	2
2.1.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen van de geplande activiteiten	3
2.2. Soorten van Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn	3
2.2.1. Algemene beschrijving	3
2.2.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen van de geplande activiteiten	3
2.3. Andere soorten.....	5
2.3.1. Algemene beschrijving	5
2.3.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen van de geplande activiteiten	5
2.4. Zorgplicht voor dieren en planten.....	6
2.5. Conclusies.....	6
3. Literatuur en bronvermelding	6

1. Inleiding

Het voornemen is om het plangebied deels te herinrichten. Alvorens gestart kan worden met de geplande werkzaamheden dient in het kader van de Wet natuurbescherming te worden nagegaan welke natuurwaarden binnen het plangebied aanwezig (kunnen) zijn, in welke mate deze natuurwaarden beschermd zijn, in hoeverre deze beschermde natuurwaarden worden aangetast door de geplande activiteiten en of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

Door de heer R. van Kerkhoff is aan het Ecologisch Adviesbureau Cools de opdracht verleend om een quick scan uit te voeren naar de eventueel aanwezige beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Op 15 oktober 2018 is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten.

2. Toetsing onderzoeksresultaten aan de Wet natuurbescherming

Vanaf 1 januari 2017 geldt de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet.

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

- alle van nature in Nederland in het wild levende vogels worden beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- soorten beschermd volgens de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten': soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

2.1. Vogels

2.1.1. Algemene beschrijving

Met betrekking tot de vogelsoorten gelden vier verbodsartikelen:

Art 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.

Art 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Art 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.

Art 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Lijst van jaarrond beschermde vogelnesten

Slechts een beperkt aantal vogelsoorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De Lijst van jaarrond beschermde vogelnesten is verdeeld in vijf categorieën:

1. Nesten van de steenuil die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders (roek, gierzwaluw en huismus) die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar. Tot deze categorie behoren ondermeer de slechtvalk, grote gele kwikstaart, ooievaar en kerkuil.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. Tot deze categorie behoren ondermeer de boomvalk, buizerd, havik, sperwer, wespandief en ransuil.

5. Tot de categorie 5 behoren vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Tot de categorie 5 behoren momenteel 34 vogelsoorten. De draaihals, tapuit, brilduiker, glanskop en hop zijn zeer zeldzaam. Daarentegen behoren tot de lijst ook enkele (zeer) algemene soorten, te weten de ekster, zwarte kraai, koolmees, pimpelmees en spreeuw. Andere (minder algemene) soorten die tot de categorie 5 behoren zijn de boerenwaluw, huiswaluw, oeverwaluw, ijsvogel, blauwe reiger, groene specht, zwarte specht, grote en kleine bonte specht, bosuil, torenvalk, bonte en grauwe vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, zwarte mees, gekraagde en zwarte roodstaart. De soorten uit de categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

2.1.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen van de geplande activiteiten

Er zijn binnen het gebouwtje (voormalig opjaagstation) of elders binnen het plangebied geen sporen (uitwerpselen, braakballen, ruiveren) van uilen (met name steenuil, kerkuil) aangetroffen. Het gebouwtje is niet toegankelijk voor deze relatief grote vogelsoorten. Ook voor andere vogelsoorten, bijvoorbeeld zwaluwen is het gebouwtje niet toegankelijk. Er zijn dan ook geen (oude) vogelnesten in het gebouwtje vastgesteld. Ook aan de buitenzijde van het gebouwtje zijn geen vogelnesten aangetroffen.

2.2. Soorten van Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn

2.2.1. Algemene beschrijving

De Europees beschermde soorten, niet vogels zijnde, bestaan uit soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a inclusief het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Tot deze streng beschermde soorten behoren ondermeer alle vleermuissoorten, boomkikker, heikikker, poelkikker, rugstreeppad, kamsalamander, gladde slang, drijvende waterweegbree, bever, noordse woelmuis, pimperlauwtje, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker en de platte schijfkoren.

Met betrekking tot de diersoorten gelden vier verbodsartikelen:

Art 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

Art 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.

Art 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

Art 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.

Met betrekking tot de plantensoorten geldt het verbodsartikel:

Art 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2.2.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen van de geplande activiteiten.

Vleermuizen

Het betreffende gebouwtje is grotendeels ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Tijdens de inspectie, waarbij zowel de binnenzijde als de buitenzijde van het gebouw zijn onderzocht, zijn geen vleermuizen of sporen van vleermuizen (uitwerpseltjes, urinstreepjes, vliedervleugeltjes) vastgesteld.

Het gebouwtje is uitgevoerd met een plat dak, en heeft geen zolderruimten. Wel is er behalve de begane grond een grotendeels open kelder aanwezig, dat wil zeggen, een groot deel van de kelder-

ruimte is niet door middel van een plafond / vloer afgescheiden van de begane grond. In deze ruimte heeft of hebben, toen het opjaagstation nog in functie was, een of meerdere grote pompen gestaan. Rondom het gebouw is een boeiboord aanwezig. Dit boeiboord is strak tegen de bovenzijde van de gevels aangebracht, waardoor nauwelijks, feitelijk geen ruimte is ontstaan waarin vleermuizen kunnen wegkruipen. Gaten en kieren waardoor vleermuizen in het gebouw zelf kunnen komen ontbreken. Door het grote aantal ramen, en daardoor een relatief groot raamoppervlak, dringt er relatief veel daglicht in het gebouwtje door, waardoor het in een groot deel van het gebouwtje behoorlijk licht is. Dit is niet gunstig voor vleermuizen. Slechts in enkele delen van de open kelder treedt wat minder daglicht door. Ook door de hoeveelheid daglicht die in het gebouwtje doordringt is het gebouwtje niet bijzonder geschikt voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het gebouwtje is voorzien van spouwmuren. Hierin zijn geen open stootvoegen of dilatatievoegen aanwezig. Ook rond raam- en deurkozijnen zijn geen openingen van voldoende afmetingen aanwezig om vleermuizen toegang tot de spouwruimten te verschaffen. Het in een eerder onderzoek aangetroffen gaatje achter het boeiboord geeft voor zover was te zien onvoldoende toegang tot geschikte ruimten. Tijdens de inspectie bevond zich spinrag voor het betreffende gaatje, zodat er recentelijk waarschijnlijk geen vleermuizen gebruik hebben gemaakt van dit gaatje. Ook zijn er onder, of tegen de muur rondom dit gaatje geen vleermuisuitwerpseltjes aangetroffen, zodat het niet in de lijn der verwachting ligt dat dit gaatje gedurende de afgelopen periode regelmatig door vleermuizen gebruikt zal zijn. Ook van enige verkleuring van de stenen rondom dit gaatje, veroorzaakt door veelvuldig schuren door vleermuizen bij het in- en uitvliegen was geen sprake. De conclusie wordt daarom getrokken dat dit gaatje niet door vleermuizen wordt gebruikt om toegang tot vaste verblijfplaatsen in of rondom het betreffende gebouwtje te verkrijgen.

Tijdens de inspectie waren de weersomstandigheden nog steeds uitzonderlijk zomers.

Gevolg hiervan is dat vleermuizen nog steeds actief waren, en als gevolg hiervan ook hun eventuele sporen nog vastgesteld konden worden. Er zijn zowel in het gebouwtje zelf, als aan de buitenzijde (op de grond, op raamdrempels e.d.) geen uitwerpseltjes of andere sporen van vleermuizen aangetroffen. De kans dat het gebouwtje op enig ander moment gedurende het jaar dienst doet als vaste verblijfplaats voor vleermuizen wordt nagenoeg uitgesloten geacht.

Landschappelijke elementen die de omgeving van het plangebied geschikt maken als vaste vliegroute ontbreken. De kans dat het gebouwtje een wezenlijk onderdeel is van een vaste vliegroute wordt zeer klein geacht. Overigens blijft het gebouwtje, weliswaar na een grondige verbouwing, in de plannen gehandhaafd.

De verwachting is dat er in de zomermaanden tamelijk regelmatig enkele (ca. 1-3 exemplaren) gewone dwergvleermuizen zullen foerageren, en af en toe een enkele, of hooguit soms 2, laatvliegers zullen foerageren. Door andere vleermuissoorten zal het plangebied niet, of hooguit zelden, als foerageergebied worden gebruikt. De oppervlakte foerageergebied zal ook na uitvoering van de plannen niet of nauwelijks afnemen. Uitvoering van de plannen zal dan ook geen negatief effect hebben op de foerageermogelijkheden voor vleermuizen.

Overige soorten

De overige, streng beschermde, soorten komen in Zeeland niet voor of zijn (zeer) zeldzaam en zijn in de omgeving van het plangebied nooit of na 2010 niet waargenomen. De kans dat deze soorten binnen het plangebied voorkomen is dan ook zo goed als zeker uitgesloten. Daarnaast is het plangebied ook niet geschikt als vaste verblijfplaats, groeiplaats, rustplaats en/of foerageergebied, aangezien deze streng beschermde soorten veelal hoge eisen stellen aan hun leefomgeving.

2.3. Andere soorten

2.3.1. Algemene beschrijving

De andere, 'nationale' soorten staan vermeld op in een bijlage van de wet die hoort bij artikel 3.10. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlin-
ders, libellen, kevers en vaatplanten.

Met betrekking tot de diersoorten gelden twee verbodsartikelen:

Art 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.

Art 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzette-
lijk te beschadigen of te vernielen.

Het opzettelijk verontrusten en het verstoren van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van
andere soorten is in de Wet natuurbescherming niet (langer) verboden.

In de provincie Zeeland zijn diverse soorten vrijgesteld van de bovengenoemde verboden bij activitei-
ten die betrekking hebben met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, bestendig beheer
of onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, water-
staatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
Tot de soorten behoren onder andere de amfibiesoorten: bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker
en kleine watersalamander, de zoogdiersoorten: egel, haas, konijn, bunzing, hermelijn, wezel, ree,
vos, wild zwijn en diverse muizensoorten, zoals de huispitsmuis, bosmuis, rosse woelmuis en veld-
muis.

Tot de diersoorten die niet zijn vrijgesteld behoren zoogdiersoorten zoals de das, eekhoorn, boom-
marter, steenmarter, amfibie- en reptielsoorten zoals de vinpootsalamander, alpenwatersalamander,
levendbarende hagedis en hazelworm, vlindersoorten zoals het bruin dikkopje en kleine ijsvogelvin-
der, libellensoorten zoals de bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel en beekrombout en de vissoorten
grote modderkruiper en beekprik.

Met betrekking tot de plantensoorten geldt het verbodsartikel:

Art 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te
plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Beschermde zijn diverse zeldzame akkerplanten, zoals blauw guichelheil, wilde ridderspoor, korensla
en naaldenkervel, alsook ondermeer blaasvaren.

2.3.2. Situatie binnen het plangebied en gevolgen van de geplande activiteiten

Voor de meeste diersoorten die niet zijn vrijgesteld is het plangebied totaal ongeschikt als vaste
verblijfplaats, rustplaats en/of foerageergebied dan wel komen de soorten in de omgeving van het
plangebied actueel niet voor. Vaak zijn het soorten die (zeer) hoge eisen stellen aan hun leefomge-
ving of gebonden zijn aan bepaalde landschapstypen.

Met betrekking tot de diersoorten die vrijgesteld zijn kan op basis van het onderzoek, bestaande
gegevens en een deskundigenoordeel worden bepaald dat binnen het plangebied van de
huispitsmuis actueel een vaste verblijfplaats kan voorkomen. Daarnaast kunnen een enkele keer ook
andere diersoorten (zeer) tijdelijk in het plangebied verblijven, zoals de bruine kikker, gewone pad en
konijn. Vaste verblijfplaatsen van deze vrijgestelde diersoorten zijn echter binnen het plangebied niet
vastgesteld. De functies die het plangebied actueel bezit voor de genoemde diersoorten zullen door
de geplande activiteiten niet verdwijnen.

Met betrekking tot de plantensoorten die behoren tot de categorie 'andere' soorten kan worden
gesteld dat deze soorten in Zeeland niet voorkomen dan wel (zeer) zeldzaam zijn en in de omgeving
van het plangebied nooit of na 2010 niet zijn waargenomen. De kans dat deze soorten binnen het
plangebied voorkomen is dan ook zo goed als zeker uitgesloten. Daarnaast geldt ook voor deze plan-
tensoorten dat ze tamelijk tot zeer hoge eisen stellen aan hun leefomgeving of gebonden zijn aan
bepaalde landschaps- of natuurdoeltypen (bijvoorbeeld graanakkers), eisen waaraan het plangebied
niet voldoet.

2.4. Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd". Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer u een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, u zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van uw handelen.

2.5. Conclusies

- Binnen of aan het gebouwtje zijn geen verblijfplaatsen of sporen van gebouwbewonende vogelsoorten vastgesteld.
- Het gebouwtje is grotendeels ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Tijdens de inspectie zijn geen vleermuizen of sporen van vleermuizen (uitwerpseltjes, urinestreekjes, vlindervleugeltjes) vastgesteld.
- Landschappelijke elementen die de omgeving van het plangebied geschikt maken als vaste vliegroute ontbreken. De kans dat het gebouwtje een wezenlijk onderdeel is van een vaste vliegroute wordt zeer klein geacht.
- De verwachting is dat er in de zomermaanden tamelijk regelmatig enkele (ca. 1-3 exemplaren) gewone dwergvleermuizen zullen foerageren, en af en toe een enkele, of hooguit soms 2, laatvliegers zullen foerageren. Door andere vleermuissoorten zal het plangebied niet, of hooguit zelden, als foerageergebied worden gebruikt. De oppervlakte foerageergebied zal ook na uitvoering van de plannen niet of nauwelijks afnemen. Uitvoering van de plannen zal dan ook geen negatief effect hebben op de foerageermogelijkheden voor vleermuizen.
- Op basis van het onderzoek en een deskundigenoordeel kan worden bepaald dat binnen het plangebied van de soorten die behoren tot de categorie 'andere' soorten van de huisspitsmuis actueel een vaste verblijfplaats kan voorkomen. Daarnaast kunnen een enkele keer ook andere diersoorten (zeer) tijdelijk in het plangebied verblijven, zoals de bruine kikker, gewone pad en konijn. Vaste verblijfplaatsen van deze vrijgestelde diersoorten zijn echter binnen het plangebied niet vastgesteld. De functies die het plangebied actueel bezit voor de genoemde diersoorten zullen door de geplande activiteiten niet verdwijnen.
- Nader onderzoek naar de beschermde soorten wordt niet noodzakelijk geacht.

3. Literatuur en bronvermelding

Ministerie van Economische Zaken, 2016.

Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2009.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. 's-Gravenhage.

Websites:

www.waarneming.nl

www.telmee.nl